

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103. Telephone: 431-6344

XLIX

Grudis — December 21, 1964 Nr. 143

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SOVIETŲ BLEFAI

ATOMINIS AMŽIUS ATNEŠĖ NAUJAS GALIMYBES BLEFO MENUI, KURĮ SOVIETAI LABAI PAMĖGŲ. — JEI NE U-2 ŠPIONAZO SKRIDIMAI KURIUOS JAV VISUOMENĖ TAIP NE MALONIAI SUTIKO, CHRUSČIOVAS BŪTŲ SUSILAUKĖS DAUG DIDESNIŲ LAIMĖJIMŲ SAVO UŽSIENIO POLITIKOJE.

Vytautas Meškauskas

Blefai pagal Skardžiaus ir Co. Lietuvių kalbos žodyną yra "apgaulingas melas". Toks paaiškinimas nedaug padeda. Iš tikro blefuojas tas, kuris nudaugina turįs, ko iš tikro neturi. Taip dažnai atsitinka ne tik prie pokerio žaidimo stalo, bet ir šiaip gyvenime, o ypač politikoje. Žinoma bendruomenėje, kur veikia spaudos laisvė, blefai gana greitai išaiškinami, tačiau daugiau uždarose bendruomenėse, kaip kad Sovietų Sąjungoje, blefuoti yra daug geresnės sąlygos. Uždara bendruomenė gali blefuoti ir užsienio politikoje, nudaugina turinti tokią galią, kokios iš tikro neturi. Ir sovietai, ypač Chrusčiovo laikais, buvo labai pamėgę blefuoti.

Reikia atsiminti, kad technikos pažanga ir ypač žmonijos sugebėjimas suskaldyti atomą ir tuo sukelti baisų sprogdimą, tiesiog skatinti skatina blefuoti.

Gavę dalį Vokietijos, sovietai iš jos išsigabeno didelę dalį fizikų, ypač tuos, kurie dirbo raketų srityje. Dalis jų penkiasdešimtyjų metų pradžioje buvo paleisti ir grįžo namo. Jų žinios sovietams jau nebuvo reikalingos, tačiau paleidimas pasitarnavo. Ta prasme, kad Vakaruose pasklidę gandai apie didelius sovietų pasirošimus raketų ir atominių karui. Savaime aišku, kad

amerikiečių žvalgybai gyvybini klausimas buvo sužinoti, ką sovietai iš tikro daro ir kaip toli yra toje srityje pažengę. Juo labiau, kad Washingtono administracija pati nežinojo kaip smarkiai forsuoti savo pačių raketų gamybą.

Iš grįžusiųjų ir kitų šaltinių buvo nustatyta, kad sovietai savo raketų bandymus atlieka rytiniame Volgos pakraštyje (pietūs nuo Stalingrado netoli vietovės, turinčios Kopštgalvio pavadinimą. Kad bandymus toje vietoje sekus, amerikiečiai 1955 metais Turkijos pasienyje -- 1.220 km, nuo Stalingrado -- šitaisė radaro stotį, kurios pagalba daug ką galėjo susekti. Tada jau turėta pakankamai įrodymų, kad sovietai iš tikro intensyviai dirba raketų, ir tai labai didelių, srityje.

Tai patyrus, iš sovietų pusės buvo paleisti gandai, kad sovietai kartu pradėjo labai intensyvią naujų bombonešių, labai panašių į amerikiečių B-52 statybą ir B-47. Devyni B-52 panašūs lialai buvo parodyti per 1955 m. gegužės 1 d. parodą Maskvoje ir karo atstovai prileido, kad parodyti bombonešiai sudaro tik mažą dalį turimų lėktuvų. Amerikos spaudoje ir kongrese pasigirdo balsų, kad sovietai jau pralenkė amerikiečius turimų bombonešių skaičiumi! Rezultatas buvo toks, kad Eisenhowerio administracijoje prasidėjo smarkūs ginčai, kam duoti pirmenybė: raketų ar lėktuvų statybai. Kadangi besiginčiją rėmėsi daugiau ar mažiau prielaidomis, o ne faktais, atsirado gyvas reikalas kaip nors tiksliau sužinoti, ką sovietai iš tikro daro ir ką jau yra pasiekę.

Tuo laiku Lockheed Aircraft Co. pasisilė pastatyti tokį lėktuvą, kuris iš labai didelio aukščio -- 22 km, t.y. normaliam lėktuvam ir priešlėktuvinei artilerijai nepasiekiamo -- galėtų išžvalgyti visus Sovietų Sąjungos ir Kinijos kampelius. Eisenhoweriui tokio atviro špionazo idėja nelabai patiko, tačiau jis leido CIA -- centrinės žvalgybos agentūros -- vedėjui Allen Dulles tokius lėktuvus užsakyti, paliekant atvirą klausimą, kur ir kada juos panaudoti.

Taip gimė garsusis U-2 lėktuvas. CIA užsakė 20, o dar kelis savo reikalams pirkto karo aviacija. Visame projekte dalyvavo apie 500 žmonių, jų tarpe 30 pirmos rūšies karo lakūnų. 1955 metų rugpjūčio mėn. U-2 jau buvo paruoštas tarnybai. Keli jų buvo pasiųsti D. Britanijon, bet britai, nujausdami jų tikslą, pradėjo šliaužti. U-2 buvo perkelti į Wlesbadeną, Vokietijoje. 1956 metų liepos mėn. Eisenhoweris davė leidimą U-2 paleisti dešimčiai dienų virš Sovietų Sąjungos. Sovietai, žinoma skridimus tuoju susekė, tačiau patiems lėktuvams negalėjo nieko padaryti. Jie skrido per aukštai. Pirmieji perskridimai atnešė tiek daug naudos, kad nutarta ir toliau juos praktikuoti, labai rūpestingai parenkant žvalgomąsias vietas. Iš viso, iki pagarsėjusio lakūno Francis Gary Powers numušimo prie Swerdlowsko 1960 m. geg. 1 d. -- U-2 lėktuvai padarė apie trisdešimt skridimų į sovietų Sąjungą. Daugiausiai iš Turkijos ir Pakistano, nes ten sovietų radarai (renginiai) buvo silpniausi.

Tobulos fotografavimo technikos dėka buvo išaiškinta, kad sovietai modernių bombonešių turi labai nedaug, o jų raketos galėjo pasiekti tik taikinius už 900-4.500 km., kitaip sakant galėjo būti panaudotos tik prieš Vakarų Europą. Buvo susektos ir didesnės raketos, kurios tarp kitko išsklė į erdvę ir pirmuosius Sputnikus. Tokios raketos, kurios buvo didesnės už tuo laiku amerikiečių statomas, kaip atsimename, sukėlė isterijos priepuolį Amerikoje. Staiga kažkam šovė į galvą, kad sovietai jau pralenkė Ameriką.

Iš tikro 1959 - 60 m.m. žiemos U-2 skridimai išaiškino du labai svarbius dalykus:

1. sovietų raketos buvo ins-

Korp! Neo-Lithuania Bostone metinės šventės dalyviai.

VAIZDAI IŠ
NEOLITUANŲ
ŠVENTĖS
BOSTONE

taliojamos žymiai mažesne sparta, negu sovietinis techninis pajėgumas leido tikėtis;

2. visos didelės raketos buvo sukoncentruotos netoli transibirinės geležinkelio linijos.

O tai reiškia, kad nors sovietai, negalėdami iš karto pagaminti mažesnių atominių užtaisų, aplenkė amerikiečius didžiųjų raketų, kurios galėtų pasiekti pačią Ameriką, statyboje, tačiau jų turėjo mažai ir negalėjo jų išskirstyti po visą kraštą.

Powerio U-2 lėktuvą numušę sovietai galėjo išaiškinti kai kurias jo padarytas filmas. Iš jų jie galėjo suprasti, kad praktiškai jų visa teritorija buvo atvira amerikiečių akim. Tai paaiškina Chrusčiovo pyktį, išardant Paryžiaus viršūnių konferenciją! Jis suprato, kad jis negali blefuoti. Kartu tai paaiškina, kodėl sovietai taip priešinasi ginklavimosi kontrolei. Kontrolė užkirs kelią blefui, kurį Chrusčiovas buvo taip pamėgęs ir kurio pagalba jis pasiekė tokių žymių laimėjimų, įskaitant ir Kubos išlaikymą sovietinės imperijos ribose.

U-2 atliko nepaprastai svarbią misiją, kurią dabar perėmė kitos technikos pažangos vaisiai, kaip satelitai ar lėktuvai be lakūnų. Bet likimo ironija norėjo, kad paaiškėjus tam žvalgymui, pačiose JAV, kurios turėjo tiek daug naudos, kiltų didžiausias pasipiktinimas. Visa eilė demokratų politikų nuo Kennedy iki Stevenson reikalavo atsiprašyti... Tiesa, blefai apie sovietų pranašumą padėjo demokratams 1960 m. priešrinkiminėje kovoje, tačiau dar daugiau patiems sovietams jų užsienio politikos siekiuose.

Naujai pakeltiesiems į senjorus G. Vaičiūnui ir V. Adomavičiui pirm. N. Vaičiūtė uždeda spalvas. Kairėje stovi tėvūnas I. Vileniškis. V. Grudzio nuotraukos

ŠIANDIEN IR RYTOJ

PEKINAS ilgai dėsė su nuomonės pareiškimu apie naujuosius Sovietijos vadus. Ideologinis žurnalas "Hongi", tik Chou En-lai sugrįžus iš Maskvos, paskelbė kinų kompartijos nuomonę, tad neuostabu, kad ji buvo visų perskaityta dideliu dėmesiu. Iš jos paaiškėjo sąlygos, kurias Pekinas stato Kremliui, kad būtų užbaigtas ideologinis nesutarimas.

Sąlygos nelengvos ir nors jos pristatomos kaltinimo formoje Chrusčioviui, visiems aišku, kad taikomos naujesiems Kremliaus vadams. Mao stato taškus ant "bendros revoliucinės linijos", kuri 1963 m. buvo sutarta su Chrusčioviu. Pekinas reikalauja pasaulinės revoliucijos, jėga pašalinant "imperialistus" ir "kapitalistus". Kaip tik dėl to ir prasidėjo Chrusčiovo nesutarimai su Mao. Ir tai buvo ne dviejų asmenų ginčas, bet pradžia dviejų politinių linijų susikirtimo. Iš viso to matyti, kad Pekinas reikalauja iš sovietų pagrindinai keisti vidaus ir užsienio politiką, atsisakyti nuo koegzistencijos ir prisijungti prie Mao tezių.

Šis kinų komunistų straipsnis meta įspėjimą Kremliaus vadams: "Chrusčiovas nuverstas. Bet tie, kurie palaikė amerikiečius imperialistus, reakcionierius ir įvairiuose kraštuose modernius revizionistus, pasiliko vietoje. Jie vis dar tebeturi magiškus žodžius išsakyti Chrusčiovo dvasiai ir svaioja, kad chrusčiovizmas galės būti be Chrusčiovo. Tuo keliu neturi būti einama."

Mao Tse-tungui neužtenka, kad Chrusčiovas nušalintas. Jis nori visiškai sovietų politikos pakeitimo. Bet ta politika nebuvo vien Chrusčiovo kūrinys, ji buvo priimta ir įgyvendinta sovietų kompartijos, reiškia ir naujųjų Kremliaus vadų. Mao tai žino ir dėl to daro įspėjimą.

Pekinas kaltina Chrusčiovą, kad jis pažadėjęs ginklų Indijos reakcionieriams prieš komunistinę Kiniją. Jis reikalauja tuoju nutraukti ginklų pristatymą.

Idomu pastebėti, kad dar prieš pasirodant kinų kompartijos kaltinimams, Indijos vyriausybė paskelbė, jog iš naujųjų Kremliaus vadų gavo užtikrinimą, kad Sovietijos karinė parama ir toliau bus tęsiama Indijai. Mao tai vadino priešiškuoju prieš Kiniją aktu, nors rusai tai daro strateginiais apskaičiavimais, kad Indija nesikreiptų pagalbos į amerikiečius.

Kinijos kompartija duoda suprasti Kremliaus vadams, kad jų viltys apie artimą taiką be nuolatų yra nepateisinamos. Iš straipsnio matyti, kad Mao visai neieško su Kremliumi kompromiso. Jo politika skirtinga nuo sovietų, tikslai irgi kiti, tad gal jis prisibijo, kad suartėjimas su Kremliumi galės tik pakenkti jo sistemai.

*

VILNIUJE Kalėdų šventėms Petratis ruošiasi stūmū padovanoti žaislų.

-- Jonuk, ką šventėms norėtumė gauti? Futbolą ar statybiniųko dėžutę?

-- Statybiniųko dėžutę? Ar tai ta, su kuria galima visokius dalykus statyti?

-- Taip.

-- Tai geriau futbolą...

-- Kodėl nenori statybiniųko dėžutės?

-- Nes tu, tėte, vėliau galėsi mane apkaltinti, kad neįvykdžiau statybos plano...

(vg)

REIKALAUJA SVARSTYTI
SOVIETINIŲ KOLONIALIZMĄ

Tarptautinė Žmogaus Teisių Lyga (The International League for the Rights of Man), kurios būstinė yra New Yorke ir kuri turi Jungtinių Tautų patarėjo teises, gruodžio 9, Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos paskelbimo dienos sukakties išvakarėse (deklaracija buvo paskelbta 1948, 12, 10), įteikė Jungtinių Tautų Komisijai Kolonializmui Likviduoti raštą ir priminė:

1) kad Lyga jau 1962, 6, 15 yra įteikusi šiai Komisijai savo memorandumą dėl kolonializmo Baltijos valstybėse;

2) kad nuo to laiko padėtis Baltijos valstybėse nepasitaisė;

3) kad todėl ta padėtis yra verta Komisijos dėmesio, juo labiau, kad "Naujieji Sovietų Sąjungos

lyderiai yra apsiskelbę kaip visų tautų apsisprendimo principo rėmėjai".

Toliau Lygos raštas sumini ir kitus sovietinio kolonializmo pavyzdžius ir, vertindamas Komisijos pastangas Afrikos ir Azijos tautų atžvilgiu, pastebi, kad kolonializmo naikavimo logika reikalauja Komisiją savo dėmesį atkreipti ir į Sovietų Sąjungos aneksuotas teritorijas.

Lygos ilgametis prezidentas Roger Baldwin, amžiaus naštos spaudžiamas, pirmininkavimą Lygai užleido jaunesnėms jėgoms. Baldwiną Lyga išsirinko savo garbės pirmininku, o Pavergtųjų Seimas pagerbė jį Laisvės Kovos medaliu ir diplomu. ELTA

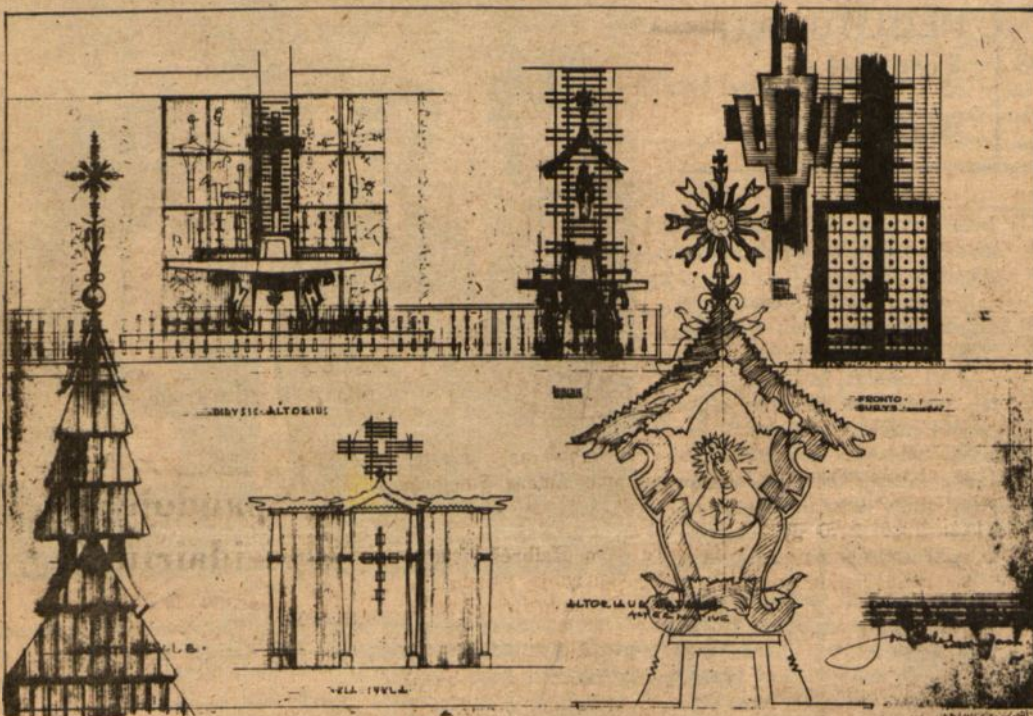
"Nauja" Daytono lietuvių bažnyčia

Lapkričio 22 d. Daytono, Ohio buvo iškilmingai pašventinta nauja lietuvių šv. Kryžiaus parapijos bažnyčia. Žodis "nauja" čia gal ne visai tinkamas, nes faktinai buvo pertvarkytas jau senas pastatas, o tai, savaime aišku, reikalauja prisitaikyti prie senos pagrindinės statybos, stengiantis galimai daugiau pabrėžti maldininkų tautinį charakterį. Maldos namas dabar puošia originalus lietuviškas bokštelis, o būdingų lietuvių liaudies menų ornamentų matyti jos fronte ir viduje. Projektą paruošė inž. arch. Jonas Mulokas. Vitražai A. Valeškos studijos. Grindų brėžinį paruošė dail. B. Jameikienė. Kaip struktūros inžinierius talkininkavo inž. Eugenijus Bartkus. Medžio drožiniai Petro Vėbros. Rangovu buvo Valerijonas Sodelka. Šv. Kryžiaus parapiją sudaro apie 100 lietuvių šeimų, klebonu yra kun. dr. Titas Narbutas, naujasis ateivis. Įsidėmėtina, kad lietuvių įnašas atnaujintam pastatui davė ne tik daugiau originalų, lietuvišką charakterį, bet kartu ir pigiau atsiėjo už svetimšalių patarnavimus tokiam darbe.

Aušros Vartų Šv. Panelė -- arch. Muloko projektas, Petro Vėbros darbas.

Daytono bažnyčia inž. Muloko suprojektuotos detalės.

'Užburtoji dūdelė' Detroito

Clevelando Vaidilos teatras, Dainavos jaunimo stovyklos valdybos pakviestas, š.m. gruodžio mėn. 5 d. atvyko į Detroitą ir sušvito, lyg įvairiaspalvis žibintas Holy Redeemer salės scenoje. Įvairaus amžiaus (jaunučiai, jaunuoliai ir šarmotais plaukais) aktorijų sąstata suvaidino Mykolo Venclausko keturių veiksmų pasaką "Užburtoji dūdelė". Į salę susirinko arti 500 žiūrovų, iš kurių apie du trečdaliai nuo 2 iki 13 metų amžiaus. Tai patys didieji nenuoramos. Ir kaip teko nustebti, kad tie nenuoramos, vos prasiskleidus scenos uždangai, niekieno neraginami, netikėtai nutilo ir, rodos, sustojo kvėpavę. Puikios dekoracijos, muzika, vaidyba juos staiga užburė ir visą jų dėmesį panardino stebuklingoje pasakų karalystėje.

"Užburtosios dūdelės" siužetas nesudėtingas, lengvai suprantamas ir psichologiškai pagrįstas. Pasakos karalius, didelis žuvis mėgėjas, rengia puotą. Tam reikalui jis siunčia karališkojo dvaro prievaidą, kad įsakytų žvejui pagauti tris pintines žuvų ir sekantį rytą pristatyti karaliui. Netvykęs karalius įsakymo, žvejys bus išmestas iš namelio ir įkalintas. Vargšas žvejys, matydamas, kad savo jėgomis karaliaus įsakymo įvykdyti nepajėgs, šaukiasi velnio pagalbos. Velnias tuoj prisistato, bet už pagalbą pareikalauja atiduoti jam tai, ko žvejys namie nepaliko. Žvejys, nenujausdamas velnio klastos, po ilgoko svyravimo velnio sąlygą priima, ir savo kraują pasirašo sutartį. Vos tik sutartis atsirado velnio rankose, žvejui gimė sūnus, į kurį velnias tuo pradėjo reikšti savo pretenzijas. Baisus skausmas suspaudė žvejo ir jo žmonos širdis. Sūnui, kuris vadinosi Jurgutis, sulaukus dešimties metų amžiaus, tėvai atidengė baisiąją paslaptį.

Kai Jurgutis, sėdėdamas miške ant kelmelio, duonos gabalėliu ramino savo alkį, prie jo prisilartino pasakų senelis ir paprašė duonos. Jurgutis, ilgai nedvejodamas, visą turimą duoną atidavė seneliui. Už tai jis gavo iš senelio dūdelę, kuria grojant, visi girdintieji turi šokti. Tos dūdelės dėka Jurgutis įveikė karaliaus ir karališčių puikybę, velnių ir raganių klastą, plėšiko smurtą, prievaizdos negaltingumą ir, atgavęs tėvo velniui išduotą sutartį, laimingai sugrįžo namo.

Žiūrovas, stebėdamas pasakos gyvą veiksmą, matė vykstančią kovą tarp vergijos ir laisvės, tarp klastos ir tiesos, tarp puikybės ir nusizeminimo, tarp neapykantos ir meilės. Tos kovos centras yra Jurgutis, kurio vaidmenį atliko Šarūnas Stempušis, 11 metų aktorius. Jis scenoje jautėsi laisvai, buvo natūralus, įtikinąs. Turi gerą dikciją, švarų lietuvišką tarimą ir neabejotiną aktorius gabumą. Žvejo vaidmenį atliko senas scenos vilkas Ignas Gatautis. Žvejo žmona -- Elena Bridžiuvienė savo vaidmenį atliko gerai. Zigmąs Peckus karaliaus vaidmenyje buvo puikus. Karališka apranga ir puikiai vaidyba paliko žiūrovuose neišdildomą įspūdį. Gerai savo vaidmenį atliko karalaitis -- Vytautas Puškorius ir karalaitė -- Rūta Jokūbaitytė. Romas Zorskis prievaizdos vaidmenyje buvo nepaminomas. Gana vykusiai plėšiko vaidmenį atliko Vytenis Gatautis, bet tarpais jam stokojo plėšikiško žiaurumo, o Jurgučio smaugimas nebuvo reikiamai efektyvus. Milda Jokūbaitytė našlaitės vaidmenyje paliko malonų įspūdį. Aleksandra Kazėnienė kaimynės vaidmenyje jautėsi laisvai, tik buvo silpnokai girdima. Visi velniai (Leonas Meisbakas, Petras Matulevičius, o ypač Algis Rukšėnas) atliko savo vaidmenį tikrai velniškai.

Seniau raganos būdavo vaizduojamos baltos: ilgomis nosimis ir sijonais ir jojančios ilgą šluotą, o Vaidilos teatro režisierius jas sukultrino. Jis išvedė į sceną tokias raganas, kurias, girdėjau šnekant, nebūtų bailsu nė prie širdies priglausti. Tiek Aldona Balčiūnaitė raganos vaidmenyje, tiek Violeta Žilionytė riestanosės vaidmenyje, o ypač Gailė Mariūnaitė ilgapirštės vaidmenyje, savo klastingumu, lipšnumu sukūrė visai naują raganų charakterį.

Labai malonų ir ilgai nepamirštamą įspūdį paliko undinių šokį šokusios Rūta ir Milda Jokūbaitytės. Nepaprastą įspūdį paliko režisierius, dekoratorius ir pati Vaidilos teatro siela Petras Maželis, atlikdamas pasakų senelio vaidmenį. Jis pasirodė scenoje, lyg koks šventasis, atkeliavęs iš kalnų tylumos. Savo santūriais judesiais, švelniu balso tembru užgniaužė žiūrovų kvėpavimą. Labai miela buvo stebėti Nijolę ir Viktorę Lenkauskaites,

Jurgučiu grojant, visi priversti šokti... Scena iš "Užburtoji dūdelė" V. Plūdžinsko nuotrauka

kiškiukų šokį šokant. Nepamirštinai ir vabalėlis -- Daiva Marcinkevičiūtė.

Bendrai, "Užburtoji dūdelė" paliko nepaprastą įspūdį tiek mažiesiems, tiek ir suaugusiems. Tai milžiniškas darbas visų teatro, o ypač jų režisieriaus, išėjau iš "Užburtosios dūdelės"

spektaklio, nemažiau pasisėmęs dvasinio peno, kaip kadaise išėdavau iš Kauno valstybinio teatro, žiūrėjęs kurią premjerą. Turėtų "Užburtoji dūdelė" pamatyti visos lietuvių kolonijos, nes tai nepaprasta dovana ypatingai mūsų mažiesiems.

K. Jurgutis

PELNYKITE DIVIDENDUS KETVIRČIAIS

VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

TAIP... PAS MUS JŪS TURITE PASIRINKIMĄ ĮVARIŲ TAUPYMO SĄSKAITŲ ATITINKANČIŲ JŪSŲ REIKALAVIMAMS...

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

DIVIDENDAI IŠSIUNČIAMIS PAŠTU KETVIRČIAIS INVESTMENT SĄSKAITOMS

"SERVING YOU SINCE 1922"

Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

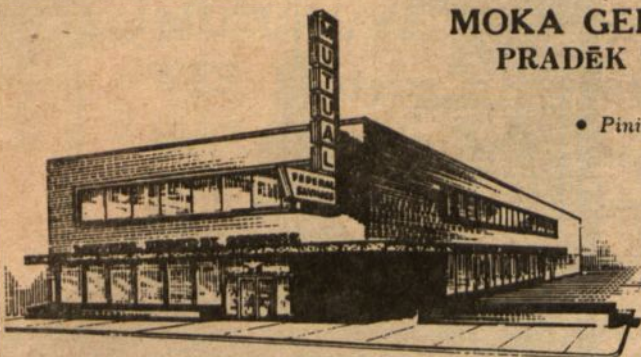
1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juozas F. Gribauskas, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS! PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti. juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4½% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Imp. 5-Star FRENCH COGNAC	5th	5.75
2. HENRY McKENNA Kentucky Bourbon..	5th	4.98
3. GLENMORE VODKA	5th	2.98
4. Imp. French NAPOLEON Brandy.....	5th	3.35

5. COINTREAU Liqueur and Brandy	5th	4.75
6. LIEBFRAUMLICH Imp. German Wine ..	5th	.98
7. BORDEAUX Imp. French Wine	5th	.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Marquette Gift Parcels Service

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.

Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujimų prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Akordeonai, siuvasmos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov. Sąjungos sandėlių.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO, 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išėina: pirma-
dieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

UŽSIENIO POLITIKOS "BAZĖ"

Kalbėdamas Pavergtųjų Tautų Atstovų seime Reader's Digest
vyr. redaktorius Mr. Eugene Lyons iškėlė eilę faktų, aiškiai ro-
dančių JAV užsienio politikos bazę pavergtųjų tautų atžvilgiu.
Vienu tokių faktų buvo Seymour Freidin pranešimas New York
Herald Tribune iš Bonnos (gegužės 11 d. 1964 l.), kuriame jis ra-
šo:

"Karštas dialogas vyksta tarp JAV politikos vairuotojų, ką
reiktų daryti, jei Rytų Europoje besifermentuojąs nepasitenkin-
imas virstų viešu sukilimu". Kai kurie jų tyliai, kiti gi net su entuziazmu,
priima kairiųjų liberalų žurnalisto Walter Millis paskleistą
mintį, kad Amerika ir laisvasis pasaulis "nepaprastai daug laimi"
iš Sovietų sugebėjimo "išlaikyti teisę ir tvarką... milijonose sate-
litinių kraštų gyventojų". Anot Millis, panaikinimas Sov. S-gos im-
perijos reikėtų pasaulinę katastrofą...

Mr. E. Lyons, toliau dėstydamas savo mintis, pabrėžė, kad
nors Chruščiovo jau nebėra, bet Valstybės Departamente tebe-
sėdi tie patys strategai. Kai kurie jų tyliai, kiti gi net su entuziazmu,
priima kairiųjų liberalų žurnalisto Walter Millis paskleistą
mintį, kad Amerika ir laisvasis pasaulis "nepaprastai daug laimi"
iš Sovietų sugebėjimo "išlaikyti teisę ir tvarką... milijonose sate-
litinių kraštų gyventojų". Anot Millis, panaikinimas Sov. S-gos im-
perijos reikėtų pasaulinę katastrofą...

Tai viešai pareikštos mintys, kurios dar kartą patvirtina kurį
laiką tik pakugždomis aptariamą Valstybės Departamento strategi-
ją, kuri remiasi "taikos ir ramybės" principu Rytų Europoje.

Štai, kokia kaina, kokiais principais perkama taika. O mes vis
kalbame apie pripažinimus ir nepripažinimus, apie Roosevelto ir
Churchillo nuopelnus Jaltaje ir Teherane. Ne visiems ir mūsų poli-
tiniais seneliams prieinami balsai, kurie kas kart atviriau byloja
apie tai, ką Rooseveltas yra pareiškęs Stalinui apie lenkus ir apie
Pabaltijo vasitybes. Tie pareiškimai neskelbiami viešumai, bet norį
apie juos išgirsti, tegul pasikalba su vienu kitu senatorium ar kon-
gresmanu, kuriems tie dalykai prie širdies ir kurie nenaujokai už-
sienio politikoje.

Aišku, gyvenimo eiga pati parodo, kurlink einama, kas planuo-
jama ir kokie tų planų rezultatai. Bet ar tokiu atveju verta šaipytis
iš tų žmonių, kurie sielodamiesi pavergtųjų kraštų likimu, rinkimų
metu pasirenka kandidatus, kuriems toks taikos išlaikymas atrodo
nemoralus? Ar privalome likti tyliūs ir ramūs, susitaisydami su ta
politika, kuri mums siūlo "jungtis su kitais laisvais žmonėmis, kad
išvengtų tolimesnį komunizmo plitimą neramumų ir jėgos pagalba, ar
tai būtų karinė jėga, šubversija ar terorizmas"? (Iš tame pat seime
sekretoriaus padėjėjo Michel Cieplinski pasakytos kalbos). Girdi,
mes privalą suprasti amerikiečių politikos motyvus ir tikslus.

Ką gi, suprasti tai suprantam, kad ir dar ne visi. Bet tuo reikalu
galim gi ir savo nuomonę turėti. Esame dėkingi, kad galim tais rei-
kalais savo nuomonę ir viešai pareikšti.

Nepaneigiant pareigos ir prievolės prisidėti prie taikos išlaikymo
dar likusiame laisvame pasaulyje, niekas negali paneigti prievo-
lės kovoti už komunizmo pavergtųjų kraštų laisvę. Tai plati ir dauge-
li sričių apimanti kova. Gerai apgalvota, tinkamai paruošta kova tu-
ri vykti jau čia, kur užsienio politikoje taikomi principai remiasi
ne tiek kova už laisvę, kiek už laisvės išlaikymą milijonų žmonių
vergijos kaina. (J.Č.)

ATVIRAS LAIŠKAS A. DIKINIUI

Dienos bėga, o aš vis nenoriu
skirti su įspūdžiais, kurie pasi-
liko po Jūsų gastrolių Clevelande.

Kristijono Donelaičio "Metai"
Clevelande buvo maloni staigme-
na. Eidama į šį parengimą, ti-
kėjau, gana nuobodus vakaro,
perkrauto pavargusių aktorijų
pastangomis ir sausu tekstu.

Ir koks nuostabus malonumas,
kai prieš akis atsiskleidė dar
mokyklos suole pirštais nuve-
džioti lapai tokioje šviesoje, ko-
doje aš jų niekada nesugebėjau
pamatyti. Aktorių puikla dikičia
ir interpretacija ištarti žodžiai
ritosi lyg per lai tiesiai į širdį.
Viskas pasidarė taip artima ir
aišku. Staiga aš pati pasijutau
Jūsų nuotalkos dalimi, ir ši nu-
otalka nepaliko manęs per išsą-
vaininimą. Nerikėjo man žval-
gytis aplink ir ieškoti pasiteisi-
nimų, aiškintis pačiai sau, kad
Jūs ne "profesionalai", kad iš
to duonos nevalgo, kad laiko ir
lėšų neturite. Jums užteko vis-
ko su kaupu. Likau sužavėta ir
nustebinta.

Jūsų ir Jūsų aktorijų darbas
žibėjo puikla vaizduote ir geru
skoniu. Niekur nesijautė perkro-
vimo, nenuoširdumo ar grubu-
mo.

Bronės Jameikienės kostiumai
aiškia linija tiesėsi į Donelaičio

"Metų" tekstą. Prasė ir tikslu-
mas jautėsi visur. Daugininko Va-
leškos scenovaizdis liejosi tobu-
lon vienumon, duodamas idealų
foną režisieriaus vaizduotėi, su-
galvotiems charakteriams gyven-
dinti. Pakšto ir Skridulio muzika
buvo originali, subtili ir nuotalką
kelianti.

Sveikinu Jus, Ponas Dikini, už
nesudvejojimą pasikviesti sau
talon žmonių, kurie savo ktry-
biškumu ir savo srities dalyko
žinojimu, padėjo Jums pakelti iš
kasdieninių žemės dulkių šį puikų
kūrinį.

Aleksandra Sagienė,
Cleveland, Ohio

VĖL PYKŠT...

Vietiniame Los Angeles laik-
raštelyje Lietuvos Amerikos Va-
karuose su įprasta tulžimi Scri-
ba puola atnaujintą Šviesos-San-
taros skyrių, apie kurio įsteigi-
mą pranešė savo namuose įvy-
kusiam pobūvyje lituanistikos
katedros profesorė. Iš straips-
nelio aišku, kaip labai tas fak-
tas rašėivai nepatinka. Tačiau
gal keisčiausiai čia nuskamba
sakiny: "Ką sakys tėvai, kurių
vaikai tą katedrą lanko?". Scri-
ba bus bene sumaišęs studentus
su pradžios mokyklos mokiniu-
kais. Studentija visad buvo skai-
toma jau suaugusių žmonių gru-
pe, iškovojusia kraštui ne vieną
reformą. Ir vargu Vengrijos stu-
dentai išėjo į kovą pasitarę su
savo tėveliais. Šiuo momentu,
kai mes dejujame apie jaunim-
mo neveiklumą ir nenorą spie-
tis į organizacijas, reikia su-
prasti, kad ideologiniai nebu-

tinai visi turi sutilpti į tauti-
nes ir katalikų grupes. Jėga į
jokį sambūrį jaunimo nesuvary-
sime, kaip jėga niekas nevarė
gausių dalyvių į, anot Scribos,
"šviesiečių - santariečių rašy-
tojų" poezijos vakarą. Kam pa-
tiko, kam ne, bet didelis būrys
literatūros mėgėjų parodė norą
susipažinti su poeto A. Mackaus
kūryba. Tas faktas, atrodo, irgi
gana nemaloniai temdo Scribos
mėlyną Californijos dangų.

Studentas yra jaunas, bet jau
suaugęs individas, turįs teisę
pats be tėvelių pasirinkti sau
artimesnę ideologinę lietuvišką
grupę. O tas faktas gali būti ne-
suprantamas nebent tam, kuris
nei tėveliu, nei studentu nėra
buvęs.

R. K. V.

BRANGŲS BROLIAI IR SESĖS AMERIKOJE!

Liga privertė manepasitraukti
iš darbo ir pasitenkinti socialine
pašalpa, kuri gyventi -- per ma-
žą, bet mirti -- per didelę. No-
rom nenorom teko ieškoti pašali-
nės paramos. Visa paguoda, kad
turime Balfą. Balfas aprūpino
mane lietuviška spauda, atsiun-
tė siuntinėlių su apranga ir pri-
dūrė pinigais. Dėka Balfos mate-
rialinės ir moralinės paramos
greit sustiprėjau ir vėl pradėjau
dirbti.

Negaliu sau įsivaizduoti, kaip
būtų buvę, jeigu mes neturėtu-
mėme Balfos. Pas mus yra dide-
lių šeimų su mažais vaikais, se-
nelių ir ligonių -- jiems nuolat
reikia pridurti, nes jie visi daž-
niausiai gyvena iš socialinės pa-
šalpos arba tik vienas dirbantis
ir jo uždarbio neužtenka šeimai
išlaikyti. Pav., staiga sunkiai su-
serga duondavė motina. Svetimi
žmonės vaikui išveža į vokiečių
vaikų prieglaudą, butą taip kaip
stovi, užrakina keliems mėne-
siams. Ligoninėj motina ne-
sveiksta, nes skolos ir nepritek-
liai ją graužia, o ten vaikai lau-
kia - nesulaukia motinos. Bet Bal-
fas vargstančios nepaliko be pa-
galbos. Tik reikia parašyti lai-
šką ir į jį įdėti savo rūpestį ir
vargą, ir parama, kiek Balfas
pagėdys, jau plaukia. Svarbiam
reikale tokie laiškai sprendžiami
žaišo greitumu.

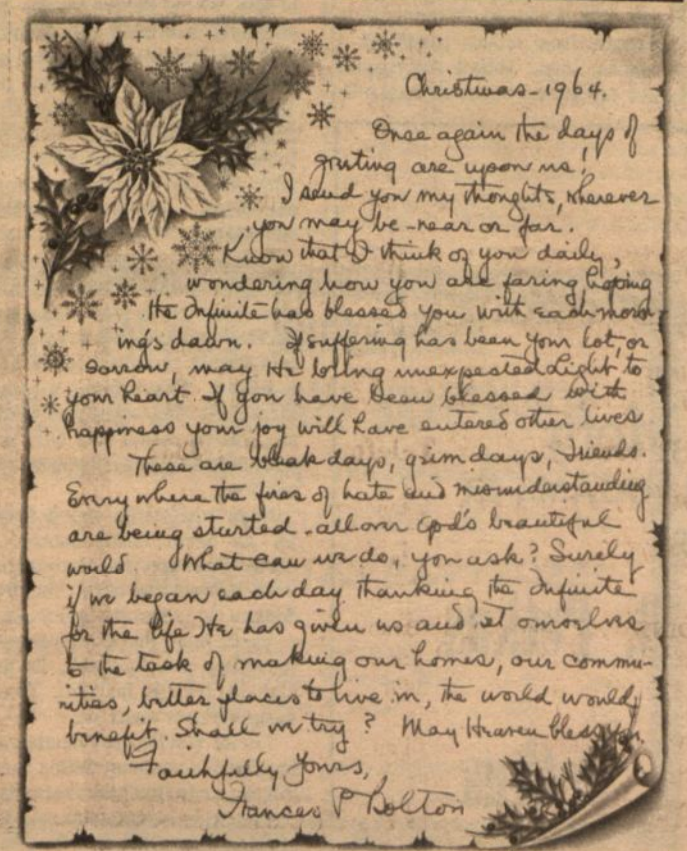
Negi išpasakosi visų mūsų tau-
tiečių vargus, o Balfos didelių
darbų, kurie neša mums para-
mą, paguodą ir džiaugsmą. Bet
kas gi yra tas Balfas? Tai esa-
te Jūs, visi brangūs broliai ir se-
sės Amerikos lietuviai. Jūs sun-
kiai uždirbtą pinigą dedat ant au-
kuro Lietuvai ir lietuvybei ir tie-
siai savo duosnią ranką vargan-
tiems broliams ir seserims, iš-
blaškytiems po visą pasaulį. Kaip
gera žinoti ir jausti, kad lietuviai,
nors ir išblaškyti gyvena, bet vi-
sur ir visada yra viena šeima.
Tas stiprina mus moraliai ir vie-
numoj nesijauti vienišas esąs.

Brangūs broliai ir sesės lietu-
viai, kaip gi jums visiems: auko-
tojams, rinkėjams, vadovybei,
tarnautojams ir kitiems atsidė-
koti? Čia žodžių trūksta, tik dva-
sia kaž kaip veržiasi į dausas ir
maldaui Aukščiausiąjį -- suteik
jiems, Viešpatie, sveikatos, jėgų,
sėkmės ir tikros asmeninės lai-
mės. Tę nepavargsta jie ir nepa-
lušta po savo našta Lietuvai ir
Lietuvybei.

Dėkinga B. Z.
Vokietija

Marytė Gilvydytė, skaičiusi iš-
traukas iš A. Smetonos raštų.

Christmas 1964.
Once again the days of
giving are upon us.
I send you my thoughts, however
you may be near or far.
Know that I think of you daily,
wondering how you are faring.
The Infinite has blessed you with each-mo-
ing's dad. If suffering has been your lot, or
sorrow, may the loving unexpected light to
you heart. If you have been blessed with
happiness your joy will have entered other lives.
These are black days, grim days, friends.
Everywhere the fires of hate and misunderstanding
are being started. Alas, God's beautiful
world. What can we do, you ask? Surely
if we began each day thanking the Infinite
for the life He has given us and let ourselves
to the task of making our homes, our commu-
nities, better places to live in, the world would
benefit. Shall we try? May Heaven bless you.
Faithfully Yours,
Frances P. Bolton

reikalais besirūpinančio Antano
Smetonos portretas.

Iš A. Smetonos raštų gana
sklandžiai paskaitė M. Gilvydy-
tė ir V. Žebertavičius.

Antrą paskaitą skaitė rašyto-

Dalis publikos A. Smetonos minėjime Detroite.

RIMTAI PAMINĖTAS A. SMETONA

Gruodžio 12 d. Lietuvių Na-
muose įvyko prezidento Antano
Smetonos dviejų dešimčių metų
tragiškos mirties sukakties mi-
nėjimas. Į minėjimą susirinko
arti dviejų šimtų dalyvių, kurių
tarpe matėsi buv. ministeris
pirm. gen. J. Černius su ponai ir
buv. seimo vicepirim. A. Gilvy-
dis.

Minėjimą pradėjo komiteto
pirm. inž. J. Gaizutis. Įnešus įvai-
rių organizacijų vėliavas, jautrią
invokacinę maldą sukalbėjo
Windsoro klebonas kun. D. Leng-
vinas. Po invokacinės maldos, at-
vykęs iš tolimo Bostono, poetas,
rašytojas St. Santvaras skaitė
paskaitą. A. a. prez. A. Smetona
buvęs jo mokytojas. Todėl paži-
nės į jį iš arti. Paskaitininkas,
žinodamas vėlonies Smetonos
plačiai išsišakojusią visuome-
ninę, kultūrinę, politinę, žurna-
listinę veiklą, nebandė jos tai-
pinti į siaurus paskaitos rėmus.
Jis tik, pasirėmęs savo gyva
patirtimi, bandė apibūdinti prez.
A. Smetonos asmenį. Reikia pri-
pažinti, kad S. Santvaras gyvais
pavyzdžiais, sklandžiai ir nuosek-

Stasys Santvaras, skaitęs
paskaitą apie Antaną Smetoną.

lia kalba savo užsibrėžto tikslo
pasiekė: klausytojo vaizduotėje
susikūrė savo tautos ir valstybės

jas V. Alantas. Jis taip pat A.
Smetoną iš arti pažinęs, nes be-
veik ištisus penkis metus klek-
vieną savaitę, būdamas Lietu-
vos Aldo redaktorium, lankyda-
vėsis prezidentūroje. Alantas sa-
vo gyvus prisiminimus labai
sklandžiai perdavė klausytojams.
Jis Santvaro nupieštą A. Sme-
tonos portretą paryškino ir pa-
spalvino.

Minėjimas baigtas Tautos Him-
nu. Po minėjimo kukloje vakarie-
nėje buvo pagerbtas paskaitininkas
S. Santvaras, kuris labai įdo-
miai apibūdino Bostono lietuvių
veiklą, pažymėdamas, kad Bosto-
ne į A. Smetonos minėjimo komi-
tetą buvo įsijungę 21 organizaci-
cijos pirmininkai "iš kairės ir
dešinės" ir apgalvestavo, kad to
negalys matyti Detroite.

K. Jurgutis

ATEIKIT Į VISUOMENĘ

Apsijungusiam VLIK paposė-
džiavus ir išsirinkus naują val-
dybą, spaudoje pasirodė eilė di-
desni entuziazmą, tų straips-
nių autoriai, naujos valdybos at-
vaizdai pasirodžius, pradėjo sta-
tyti tuos reikalavimus, kurie,
anksčiau kitų rašomi, buvo smer-
kiami ir vadinami ardumuoju
darbu.

Štai, Tėviškės Žiburiai (gruo-
džio 17 d.) vedamajame Kova ar
bala, stato VLIK vadovybei tokius
reikalavimus:

"Atstaučius bendrą politinį
frontą, tenka laukti konkrečių
darbų. Susėsti į bendrą vežimą
ir pasidžiaugti, kad vėl visi su-
sirinko, yra permaža. Reikia nau-
jo sujudimo pačiose viršūnėse
ir išėjimo į visuomenę su nau-
jais konkrečiais planais. Jie gal
pareikalaus daugiau lėšų bei pas-
tangių, bet visuomenė paramos ne-
pagalės, kai matys, kad dalykai
yra verti paramos. Kai žmonės
mato, kad aukos panaudojamos
tik eiliniams valdininkams iš-
laikyti, nėra linkę nė labai duos-
niai aukoti. Iki šiol VLIKas ne
tik nebuvo vieningas, bet ir nu-
toles nuo išeivinės visuomenės.
Tiesa, jis nesiremia išeivijos
mandatu, bet praktikoje be jos
negali apsieiti. Juk kovoti už
Lietuvos išlaisvinimą yra pašauk-
ta visa laisvoji išeivija. Tad izo-
liavimasis politinės vadovybės
nuo išeivijos nėra pateisinamas.
Reikia glaudesnio ryšio su pla-
čiaja visuomene. Ta aplinkybė,
kad plačioji išeivija neturi įtakos
VLIKo sudarymą, labai silp-
nina ryšio palaikymą. Dažnai ji
net nežino, kaip tas VLIKas su-
daromas ir kaip ten jame atsi-
randa tie ar kiti žmonės. Užtat
ir girdėti balsų: jie be mūsų ži-
nios ten atsirado, tegu be mūsų
paramos ir išsilaiko! Be to, mū-
sų visuomenė rūpi, kad, kas ten
besėdėtų, būtų Lietuvos, o ne
kurio kito krašto reikalų sargy-
boje. Kovojant už nepriklausomą
Lietuvą, reikia ir patiems kovo-
tojams būti savo nusiteikimu ne-
priklausomiems. Tad palinkėd-
me naujam VLIKui būti Lietu-
vos laisvinimo kovos telkėju ir
bendro fronto vadovu." Pr.G.

reikalais besirūpinančio Antano
Smetonos portretas.

Iš A. Smetonos raštų gana
sklandžiai paskaitė M. Gilvydy-
tė ir V. Žebertavičius.

Antrą paskaitą skaitė rašyto-

Aktorius Vincas Žebertavičius,
perskaitęs prez. A. Sme-
tonos kalbą, pasakytą atidengiant
Laisvės statulą.

J. Gaizutis nuotraukos

☼☼☼

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujų Metų linki

PARAMA

2534 W. 69 St. RE 7-3332
Chicago, Ill. 60629

Savininkai J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

☼☼☼

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujų Metų linki

TULPĖ-RESTAURANT

2447 W. 69 St. Chicago, Ill. 60629

EUGENIJA ir BRONIUS BLINSTRUBAI — savininkai

Linksmų Šv. Kalėdų švenčių
draugams, pažįstamiems ir klientams
linki

MARQUETTE BAKERY

Pagarsėję raguolio-Baumkucheno gamyba

Savininkas VILIUS ALBRECHTAS

2616 West 69th Street

Telef. Wallbrook 5-3471

Linksmų Šv. Kalėdų švenčių linkime
mūsų klientams ir pažįstamiems!

**GUŽAUSKAS BEVERLY
HILLS FLORAL CO.**

"KAS TIK ĮMANOMA GĖLĖSĖ"

2443 W. 63rd St. Chicago, Ill. 60629

Telef. PROspect 8-0833

☼☼☼

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

linkime klientams, draugams ir
pažįstamiems

**SOFIJA ir KOSTAS
BUTKAI**

STIKLO, ALUMINIJAUS IR KITŲ METALŲ NAMŲ
PAGERINIMAMS IR PATOBULINIMAMS
ATSTOVAS.

3407 West 71st St. Tel. PR 8-2781

Chicago, Ill. 60629 Tel. LU 5-6291

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga savo
klientus sveikina

LIETUVIŠKA UŽEIGA

MLKOLAS BAJORŪNAS, savininkas

2451 W. 69 St.

GR 6-9092

☼☼☼

Linksmų Šv. Kalėdų švenčių
IR

Laimingų Naujų Metų

LINKIME VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS IR
PAŽĪSTAMIEMS

Mr. and Mrs. Anthony B. Petkus

ir

Mr. and Mrs. Donald A. Petkus

A.A. Prof. Steponas Kairys

Gruodžio 16 dieną 12 val. 45 min. p.p. New Yorke Lutheran ligoninėje mirė Vasario šešioliktosios Akto signataras, ministras, pirmasis Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas, profesorius, inžinierius Steponas Kairys-Kaminskas. Gimė 1879 m. sausio 1 d. Užunvėžių k. Kurklių vl., Ukmergės apskrityje. 1889-1894 mokėsi Palangos progimnazijoje, 1894-1898 -- Šiaulių gimnazijoje, 1898-1908 -- Petrapilio (Leningrado) Technologijos Institute, Institute mokslas užtruko dėl trijų pertraukų ryšium su dalyvavimu studentų sąjūdyje ir Lietuvos socialdemokratų revoliuciniame darbe. 1911 apsigyveno Vilniuje, 1912-1916 dirbo Vilniaus miesto savivaldybėje, 1923-1938 -- Kauno miesto savivaldybės kanalizacijos skyriaus vedėju. Nuo 1923 -- Lietuvos Universiteto Technikos Fakulteto privatdocentas, nuo 1938 -- ordinarinis profesorius ir garbės daktaras, Socialdemokratų partijoje pradėjo dalyvauti Vilniuje 1900, Bendradarbiavo "Darbininkų Balse", "Echo", Naujojo Gadynė", "Skarde", "Vilniaus Žiniose", "Mūsų Kely", "Darbo Visuomenėje", "Socialdemokrate", Redagavo "Darbo Balsą" (1917-18) "Socialdemokratą" (1919-28). Rašė brošiūras ir atsišaukimus. Dalyvavo socialdemokratų tarptautiniuose suvažiavimuose Londone, Hamburge, Vienoje, Krokuvoje. Didžiojo Vilniaus Seimo vicepirmininkas. Drauge su P. Klimu, A. Smetona, kun. Stankevičium ir J. Šauliu rūpinosi 1917 Lietuvos Konferencijos šaukimu ir jos buvo išrinktas Tautos Tarybos

nariu ir 1918, 2, 16 drauge su kitais Tarybos nariais pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo Aktą. 1918 gale organizavo Utenos apskrities savivaldybę ir buvo apskrities valdybos pirmasis pirmininkas. Šešėvičiaus pirmininkaujama ministru kabinete 1919 tiekimo ministras. Lietuvos seimų (Steigiamojo, I, II, ir III) narys, socialdemokratų frakcijos pirmininkas, III seimo vicepirmininkas. Susiorganizavus Vilniui, jo pirmasis pirmininkas. Tremtyje susidariusi Vilko vykdomajai tarybai -- jos narys. Į JAV atvyko 1951. Išrinktas Vilko Vykdomosios Tarybos pirmininku ir, formuodamas jos sudėtį, buvo iškeltas prie puolio ir priverstas iš aktyvaus dalyvavimo Lietuvos laisvinimo organizacijoje pasitraukti, bet liko savo gyvenimo paskutinių dienų, kiek galėdamas, domėjosi savo tautos padėtimi. Parašė savo atsiminimus "Lietuva Budo" ir "Tau, Lietuva".

Palaidotas gruodžio 19 d. Šią liūdną žinią praneša lietuvių visuomenė!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

Skaitytųjų nuomonės

Donelaitis scenoje

Scenos Darbuotojų Sąjungos kolektyvas tikrai nepagailėjo didelių pastangų ir mišinių darbo bekurdamas scenai Donelaičio "Metus". Dėl to jis užsitarnavo didelės mūsų padėkos.

Nenuostabu, kad scenoje gyvi paveikslai užhipnotizavo žiūrovą. Donelaičio žodžiai nukėlė į anuos laikus, į mūsų kaimą. Kas gi neprisiminė Donelaičio "Metų", išmokyto gimnazijos suole? Ir tie visi slunkiai, selmiai, krizai, priekai ir kitokie Donelaičio sukurti tipai, ar neatgimė mūsų vaizduotėje?

Uždangai nusileidus, mes lyg pabudom. Mes kažko pasigedom. Tie visi būrai, kurie tik ką mūsų vaizduotėje buvo atkurti, kaip atsivertė konflikte su ką tik matytais scenoje. Anie buvo kitokie. Mes juos kas dien sutikdavom gyvus. Mes juos dar ir dabar kartais sutinkame. Mes juos dar ilgai prisiminsim. Kiekvienas jų buvo savaip skirtingas, savaip išsivadavo, savaip išsakydavo. Kiekvieno jų išraiška, jų judesiai ir mostai, tartum, tik jam vienam teprisklausė. Todėl suprantama, kad dabar scenoje matomi aktoriai negalėjo sudaryti mums tų pačių iliuzijų. Klasiški žestai, manieros ir amerikoniškas tempas deklamacijoje padarė juos labiau panašiais į vienas kitą, tačiau skirtingais nuo tų kuriuos buvo sukūrusi mū-

sų vaizduotė. Šis faktas išskeliamas ne aktorių nuodėmės priminti, o išskeliamas tam, kad atkreiptume dėmesį, kur tolimesnės pastangos turėtų būti nukreiptos. Jie scenoje visi be išimties buvo stiprūs ir įtikinančiai įrodė, kad jais drąsiai galima pasitikėti.

Inscenizuoti Donelaičio Metus mintis labai graži ir tam duotas labai geras pagrindas. Turint galvoje, kad "Metų" poema yra nemarus kūrinys, yra rimto pagrindo pageidauti, kad dar kiek daugiau pastangų nebūtų pagailėta siekiant padaryti to kūrinio inscenizavimą irgi nemariu. Šitaip vertindami Donelaičio poemą inscenizavimą, negalime pasitenkinti pasyvaus stebėtojo role. Tos minties skatinamas, norėčiau pasiūlyti kai kurias sugestijas.

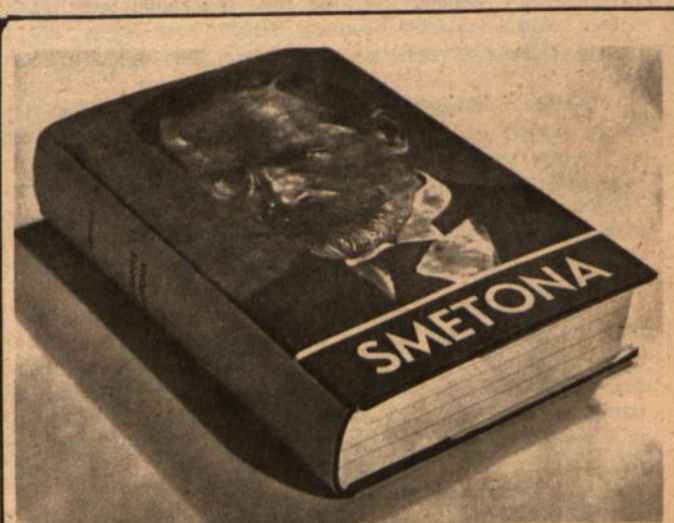
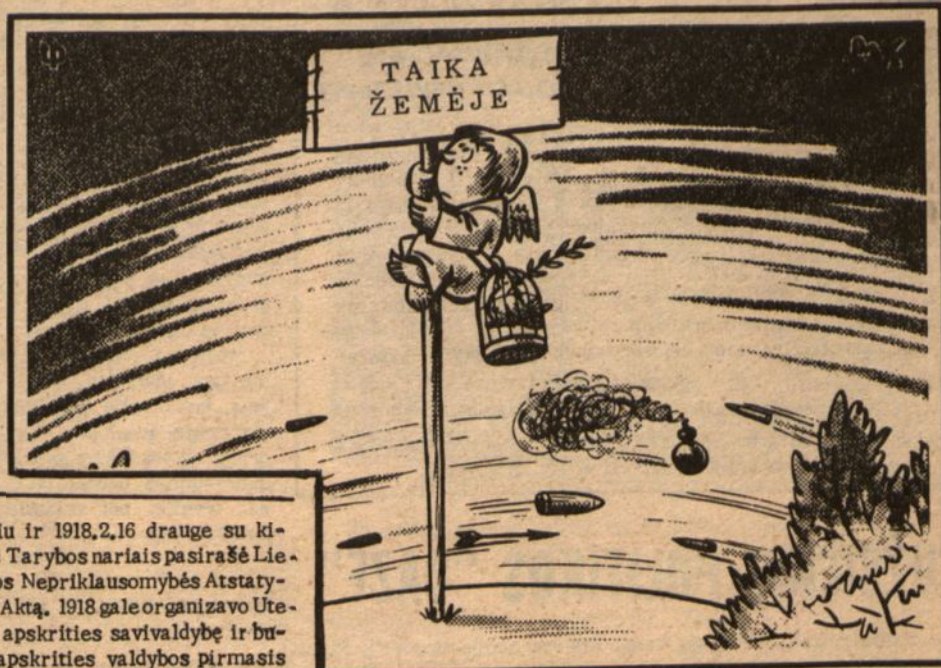
Pirmiausia, pats šio kūrinio inscenizavimas turėtų būti padalintas į keturius, griežtai skirtingus, atskirus paveikslus. Kiekvienas jų turėtų turėti savo charakteringą vaizduojamam laikui foną, aprangą, nuotaiką ir, bent daliną, bet pritaikytą rekvizitą. Vaizduojamos metų dalys yra simboliškai surištos su žmogaus gyvenimo eiga. Pats autorius tai parodė. O tas faktas verčia pageidauti, kad ir įstatomi į tuos paveikslus žmonės būtų įspūdi sukurty. Pavasarį -- jauni, pilni rįžto, vilčių ir džiaugsmo. Žiemą -- išsivėję, susenę, sunykę ir t.t. Pagaliau, paties kūrinio užbaigai pageidautina labiau paryškinti kūrinio mistiškąjį charakterį.

Nelabai skoningai atrodė keletas kolektyviškai išreikštų emocijų. Tai buvo šaržavimas, nesiderinąs su paveikslu dvasia. Kartais atrodė svetimas, kartais neologizmas. Pavyzdžiui, masiniai išreikštas nusistebėjimas vandeniu. Juk tai masei toks baly vanduo su buožgalviais nebuvo tokia naujiena.

Nesu nusistatęs prieš šaržą, jei jis gerai išbalansuotas. Jo nebus išvengta, jei aktoriai sukuris nemeluotus būrų tipus. Naujodami jų judesius, jų mostus, o ypač jų charakteringusius įpročius, vad. "nikus", jie išneš kiek natūralaus humoro. To neįvengė nė pats autorius.

Turint visiškai pavykusias apybraižas - kontūrus, reikia turėti vilties, nepagailėjus reikalingų pastangų, bus susilaukta visiškai išbaigto kūrinio.

V. Rikkus

ANTANO SMETONOS MONOGRAFIJA

Kapitalinis ALEKSANDRO MERKELIO veikalas, išleistas Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, jau yra išsiuntinėtis iš anksto užsiprenumeravusiems.

Po 1964 m. gruodžio 1 d. monografijos platini-
mas vyksta per knygų platintojus ALT S-gos skyrius ir per ALT S-gos monografijos platintojo talkininką p. K. POCIŲ.

Monografijos prenumeratos (po 10 dol.) NEBEPRIIMAMOS. Norintieji monografiją užsisakyti paštu sau ar dovanai, kreipiasi į

p. K. POCIŲ — 3908 FIR ST.,
EAST CHICAGO, INDIANA,

pridedant su užsakymu 12.50 dol. čekį ar pinigine perlaida.

Tai greičiausias ir patogiausias kelias monografijai įsigyti ar padovanoti.

Tuo pačiu (p. K. Pocius) adresu kreipiasi visi knygų platintojai užsisakant monografiją.

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, pardavianti importuotus ir vietos fabrikų baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke

Tel. PROspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. VICTORY 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

GALVOJATE APIE KALĖDŲ DOVANĄ?

Jau iš anksto galite užsisakyti Kalėdoms dovanas, prisiuntę Dirvai užsakymą knygoms:

Laisvės Kovų Dainos,
R. Spalio — Alma Mater,
V. Ramono — Dailininkas Rauba.

VISŲ TRIJŲ KNYGŲ KAINA — TIK 10 DOL.

Prašau prisiųsti Dirvos knygų komplektą (Laisvės Kovų Dainas, Alma Mater ir Dailininkas Rauba) šiuo adresu:

Priedų: \$10.00.

KALĖDOS PER RADIJĄ

Tėvynės Garsai pirmąją Kalėdų dieną, gruodžio 25, 8 val. vak. transliuos kalėdinę programą, kurioje dalyvaus jaunimo Aukuro ansamblis, su kanklių orkestru, vadovaujamas muz. A. Mikulskio ir O. Mikulskienės, ir bus atliktas rašytojo V. Kavaliūno radijo vaizdelis Partizanų Kūčių Vakarais, kurį režisuoja Z. Peckus. Jaunimo valandėlę globoja Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija iš šiam tikslui skirtos premijos.

Kalėdų šventėms skirtą žodį per radiją pasakys LKDS pirmininkas ir VLIKo narys Algirdas Kasulaitis.

Kalėdų sveikinimais, Dainavos, Čiurlionio ir Stephens ansamblių giesmėmis bus baigta T. G. radijo kalėdinė programa. Clevelandiečiai prašomi jos pasiklausyti per WXEN-FM stotį (106.5 mge.).

• Clevelandiečiai, iš anksto neužsiprenumeravę prezidento Antano Smetonos monografijos, gali ją įsigyti Dirvoje. Kaina — 12.50 dol.

• Harlem Globtrotters krepšinio komanda lankysis Clevelande gruodžio 28 d. ir 8 val. vak. Arenoje žais su Washingtono Generalais.

Programos priede pasirodys Čekoslovakijos tautinių šokių grupė, gastroliuojanti po JAV.

• Tautybių grupės per savo organizacijas gali gauti papigintus bilietus į gruodžio 26 d., 8 val. vak. Arenoje vyksiančias ledo rutulio (hockey) rungtynes tarp Cleveland Barons ir Rochester Americans.

Papigintais bilietais rūpinasi Assoc. of Czechoslovak Sportsmen in the Western World organizacija. Dėl informacijų skambinti tel. 361-3710.

• Clevelando Orkestro kalėdinis koncertas su Bacho "Christmas Oratorio" sekmadienį, gruodžio 27 d. iš 3:30 val. nukeliamas į 5 val. p. p.

• Ar ne per daug mokate už savo namų bei baldų ir kt. nuo ugnies bei Jūsų nelaimės? Pasitikrinkite pas Z. Obelenį 531-2211 ar V. Giedraitį 944-6835.

The big S

with us-SERVICE

813 EAST 185TH STREET
6235 ST. CLAIR AVENUE
25000 EUCLID AVENUE
26000 LAKE SHORE BLVD.

ST. CLAIR SAVINGS

SANTYKIAVIMAS SU PAVERGTA LIETUVA

Tokį opų klausimą pajudino Clevelando liet. visuom. organizacijų atstovai ALT susirinkime. Buvo išreikštas pagėdavimas, kad kalbamas klausimas būtų išdiskutuotas viešai visuomenės susirinkime. Adv. J. Smetona sutiko padaryti tuo klausimu pranešimą.

Gruodžio 13 d. Šv. Jurgio parapijos salėje įvyko ALT Clevelando sk. suauktas liet. visuomenės susirinkimas. Susirinkimą atidarė skyriaus pirm. inž. A. Pautienis. Jis pareiškė, kad santykiavimo klausimas su pavergta Lietuva turėtų būti plačiau išdiskutuotas ir suformuluotas visuomenės nusistatymas. Susirinkimui pirmininkauti pakvietai Al. Kasulaitis ir F. Eidimtas.

Pirmininkaujantis susirinkimui Al. Kasulaitis pareiškė, kad santykiavimo su pavergta Lietuva klausimas yra labai svarbus ir jis liečia visus laisvojo pasaulio lietuvius. Pristatė prelegentą adv. J. Smetoną padaryti pranešimą kalbamui klausimu.

J. Smetona pareiškė, kad jis sutikęs padaryti pranešimą ir diskutuoti dėl santykiavimo su pavergta Lietuva, bet ne dėl bendradarbiavimo, nes Lietuva yra pavergta komunistinės Rusijos. Okupantai Pabaltijo valstybėse turėtų tokį planą: 1/3 pavergtų žmonių suvaryti į kalėjimus ar koncentracijos stovyklas ir ten juos išžudyti; 1/3 pavergtų žmonių išgabenti į Sibirį išmaršinti; likusį 1/3 žmonių vietoje paversti vergais. Tą planą jie buvo pradėję vykdyti, tik nesusukubo, nes karas sutrukdė. Tačiau po karo jie tą vykdė ir tobevykdė, nors komun. Rusijos vadai kelis kartus jau keitėsi ir keisis, bet užbrėžti planai lieka tie patys. Tolimesnėje išvažoje kvietė visus prisiminti Lietuvos praeitį, tėvų ištvėrimumą ir kad komunistinis režimas,

kaip ir kiti režimai buvę istorijos bėgyje, subirės ir Lietuva atgaus nepriklausomybę. Lietuviai esantieji laisvam pasauly turi parodyti veikumą ir tvirtą nusistatymą.

Po prelegento kalbos visa eilė dalyvavusių susirinkime davė klausimus ir išreiškė savo samprotavimus. Dauguma pasisakė prieš važinėjimą į pavergtą Lietuvą.

Prelegentas pasiūlė susirinkimui priimti tuo klausimui pareiškimą, kuriame susirinkimo dalyviai ir pritarė.

— Apvaizdos apdovanota dideliais gabumais lietuvių tauta sugebėjo sukurti ne tik herojišką, didingą istoriją, bet ir išugdyti eilę didelių žmonių ne tik sau, bet ir kitataučiams.

Dabartinės Lietuvos mokslininkų, valstybininkų, muzikų, artistų, dainininkų ir sportininkų kūrybos laisvė ir veikimą Sovietų Sąjunga labai varžo. Mes gi laisvę turime. Mes galime nevažiuoti į Lietuvą, bet jie negali nevažiuoti ten, kur juos siunčia.

Niekas neturėtų smerkti mus už tiesiamą pagalbos ranką vargantiesiems savo pavergtame krašte. Bet jei kas važiuotų į Lietuvą individualiai ar grupėmis kaip kurios nors srities reprezentantai, tai tuo jie padėtų baisiajam Lietuvos pavergtumui ir prisidėtų prie Lietuvos nutautinimo. Tokie veiksmai visos lietuviškos išeivijos turėtų būti ku griezčiausiai smerkiami.

Susirinkimas praėjo labai gyvai. Išreikštas dalyvavusių pagėdavimas surengti daugiau panašių diskusijų. Pirmininkaujantis padėkojo prelegentui ir susirinkimo dalyviams.

Susirinkimo dalyvis

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

GRUODŽIO 25 D. 7:30 val. — Kalėdų pasilinksminimas — šokiui visiems studentams, Ruošia Clevelando Studentai Atleitininkai.

GRUODŽIO 27 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos Kalėdų eglutė šv. Jurgio parapijos salėje.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas Slovėnų auditorijoje. Rengia Lietuvių Bendruomenė.

GRUODŽIO 31 D. Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu Naujųjų Metų sutikimas.

SAUSIO 3 D. Šv. Kazimiero mokyklos kalėdinė eglutė.

SAUSIO 9 D. vaidinimas, ruošiamas Lietuvių Fronto Bičiulių Clevelande.

SAUSIO 16 D. Antrojo Kaimo spektaklis.

SAUSIO 23 D. Grožinio skaitymo ir deklamavimo vakaras jaunimui. Rengia Neringos tuntas šv. Jurgio parapijos salėje.

SAUSIO 30 D. Solistės L. Šukytės rečitalis. Rengia LB I-os Apyl. Valdyba.

VASARIO 6 D. Chicago's Scenos Darbuotojų Sąjunga stato "Eglė Žalčių Karalienė" Slovėnų auditorijoje. Rengia LB I-os Apyl. valdyba.

VASARIO 13 D. Lietuviams Budžiams Remti Valdybos tradicinis blynų balius, šv. Jurgio parap. salėje.

VASARIO 14 D. Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas, rengia ALT Clevelando skyrius.

Stalo teniso laimėtojos Clevelande su dovanomis. Stovi iš kairės: LB I apyl. valdybos pirm. F. Eidimtas, sportininkės R. Končintė (III vieta), I. Sabaliauskaitė (I vieta), V. Nešukaitytė (II vieta) ir FASKo vicepirm. V. Jokūbaitis.

J. Nasvytis... Dešimtuko Turnyro laimėtojas

Gruodžio 12-13 d. Clevelande įvyko 5-sis tradicinis stalo tenisistų "Dešimtuko Turnyras", kuriame dalyvavo 9 vyrai ir 5 moterys. Iš turėjusių dalyvauti, neatsvyko 3 vyrai ir 1 moteris.

Vyrų klasėje laimėtoju išėjo clevelandietis Jaunutis Nasvytis, susigrąžindamas sau 1962 m. laimėtą titulą ir Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos, Clevelando skyriaus Pereinamąjį Taurę, įsteigtą 1960 m. Pereitų metų nugalėtoju buvo Pr. Gvildys (Toronto Vytis).

Moteryų klasėje, Š. Amerikos Lietuvių meistrė E. Sabaliauskaitė (Toronto Vytis) prasišlyne sau kelią į pergalę ir atsiėmė iš pereitų metų laimėtojos V. Nešukaitytės (Toronto Vytis) ALB-nės Clevelando I-sios Apylinkės pereinamąją dovaną, įsteigtą 1961 m.

Vyrų klasėje dar nė viename "Dešimtuko Turnyre" nebuvo tokios įtampos kaip šį kartą. Net 4 žaidėjai — J. Nasvytis, Pr. Gvildys, J. Kavaliauskas ir V. Nasvytis — lygiomis varžėsi iki turnyro pabaigos ir normaliems žaidimams pasibaigus — 3 iš jų — J. Nasvytis, Pr. Gvildys ir J. Kavaliauskas — stovėjo lygiomis, turėdami po 13 laimėtų partijų (iš 16 galimų), palikdami mūsų jaunių meistrę V. Nasvytį 4-je vietoje, su 12 laimėjimų.

Einant turnyro taškyklėmis, nugalėtoji išaiškinti buvo praves-ta papildomi žaidimai, vieno minuso sistema. Burtų keliu, pirmiausia susitiko J. Nasvytis su J. Kavaliausku, kur nugalėtoji išėjo užtikrintai J. Nasvytis (2:0), palikdamas J. Kavaliauskui 3-čią vietą.

Dėl nugalėtojo titulo susitiko du "seni vilkai" — J. Nasvytis ir Pr. Gvildys. Po įtemptos, lygios ir permainingos kovos, laimėnusišypojo J. Nasvyčiui.

Turnyro Favoritas, Š. Amerikos Lietuvių meistris J. Kavaliauskas, buvęs Omahos LSK Lituanicos narys, šiuo metu gyvenęs Chicagoje, pirmąjį ratą nepralaimėjo nė vieny rungtynių ir atrodė, kad bus nepavytas, tačiau mažiau sėkmingas II-sis ratas padėjo išlyginti.

Atvirkščiai, pernykštis laimėtojas Pr. Gvildys, pirmame rate buvo atsilikęs, tačiau be pralaimėjimo sužaidęs II-jį ratą, susilygino su pirmąjančiais.

Jaunasis V. Nasvytis padarė ypatingą pažangą.

Malonu, kad į aktyviųjų eiles sugrįžo B. Žemaitis (ASK Lituanica). Jokių naujų veidų turnyre nesimatė.

Moteryų klasėje į turnyrą atvyko tik 5 dalyvės. Tenka pripažinti, kad visos 5 dalyvės sudarė gerą įspūdį. Vienok torontietės E. Sabaliauskaitė ir V. Nešukaitytė išsikyrė iš likusių. Čia, kaip ir vyrų klasėje, nugalėtojai išaiškinti prireikė papildomų rungtynių, kadangi normaliose varžybose E. Sabaliauskaitė ir V. Nešukaitytė turėjo po 7 laimėjimus.

(iš 8 galimų). Atkakloje kovoje, E. Sabaliauskaitė pavyko atsi-revanšuoti už pernykštį pralaimėjimą (3:1).

Clevelandietės R. Končintė ir R. Gaidžiūnaitė bei torontietė D. Augaitytė (Aušra), daugiau padirbėję, galėtų būti lygiavertės varžovės. Iš pastarųjų gal išskirtina būtų atkaklesnė kovotoja Regina Končintė (Žaibas).

Turnyrą vykdė FASK-tas, Globojo ALB-nės Clevelando I-sios Apylinkės Valdyba ir Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos Clevelando skyrius. Globėjai paskyrė vienkartinę dovaną pirmų 3-jų vietų laimėtojams kiekvienoje klasėje. Inžinierių vardu dovanas įteikė R. Babickas, o bendruomenės — valdybos pirmininkas F. Eidimtas. Globėjams priklauso nuoširdi sportininkų padėka.

Šiame turnyre klubams duodami taškai užskaitomi didžiajai Stalo Teniso Pereinamajai Taurėi, įsteigta 1961 m. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos ir skirtai klubui surinkusiam daugiausia taškų stalo tenise viso sezono varžybose kartu. Praėjusio sezono laimėtojas yra Toronto LSK Vytis.

Šiame turnyre klubai gavo taškus: Toronto Vytis — 35, Clevelando Žaibas — 32, Chicago ASK Lituanica — 9, Omahos LSK Lituanica — 7 ir Toronto PPSK Aušra — 5.

SV

Naturally SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue EN 1-1763
936 East 185th St. KE 1-7770

A LĖS RŪTOS
premijuotas romanas

KELIAS Į KAIRĖ
jau išsiuntinėtas knygų platintojams.

Romaną galima įsigyti Dirvoje ar užsisakyti paštu. K a i n a 3 dol.

DIDELIS PREKIŲ IŠPARDAVIMAS

vyksta Lietuvių Prekybos Namuose, 6905 Superior Avenue (Dirvos buveinėje).

Likviduojant prekyvietę visokios prekės — importuoti kristalai, medžiagos, rankdarbiai, odos išdirbiniai, drožiniai ir kt. Kalėdų dovanoms labai tinkamos prekės parduodamos atpigintomis kainomis.

Čia gaunamos ir lietuviškos plokštelės.

Išpardavimas vyks iki gruodžio 31 d.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS

4 kambariai (ir saulės kambarys) su virtuve. Garažas. Prie pat šv. Jurgio parapijos, Superior Ave. Šeimininkai lietuviai.

HI 2-3976
(143-144)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

MIELŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ IR BENDRADARBIŲ DĖMESIUI!

Ryšium su Kalėdų šventėmis, Dirva neišeis gruodžio 25 ir 28 dienomis. Sekantis po švenčių numeris pasirodys gruodžio 30 d.

Naujų Metų dieną, sausio 1, Dirva taip pat nebus išleidžiama.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Philadelphia skyrius padidino savo įnašą Vilties draugijai 50 dol. ir įsijungė į draugijos šimtininkų eilę. Vilties draugijos valdyba, dėkodama už tokią žymią paramą savajai spaudai, tikisi, kad ir kiti S-gos skyriai neatsiliks savo įnašais.

Toronto įvykęs gausus ukrainiečių susirinkimas, tarp kitų reikalų, priėmė rezoliuciją, kuria Kanados vyriausybę prašoma atšaukti pašto patarnavimus platinamai komunistinių šmeižtų propagandai, siuntinėjamai veltui žmonėms.

LOS ANGELES

SOCIOLOGINE STUDIJA
KULTŪROS KLUBE

Kultūros klubo susirinkimas, įvykęs gruodžio 12 d. praėjo didelio pasisekimo ženkle, nes studijinis paskaitos lygis verčia mus džiaugtis, kad lietuviai visuomenininkai losangeliečiai gali drąsiai jungtis į tą aukštą sociologų sritį, kur visuomenės gyvenimo reiškinių stebimi ir vertinami su mokslinė rimtimi ir objektyvumu.

Destruktyvūs ir konstruktyvūs polinkiai mūsų visuomenės gyvenime buvo paskaitos pavadinimas. Paskaita buvo praversta referento ir koreferento talka. Referentas ekonomistas Stasys Paltus, koreferentas pedagogas Juozas Kojelis.

Lietuvių tautos uždaviniai, kas trukdo mūsų uždavinius pilnutinai įvykdyti, kas atsveria neigiamuosius polinkius ir teikia vilties ateičiai, psichinis mūsų visuomeninio gyvenimo pagrindas, kūrybingojo ir negatyviojo elemento mūsų visuomenėje definicija, tų definicijų reliatyvškumas etc. tai buvo esminės paskaitos galvės.

Paskaita sukėlė diskusijų ir paklausimų.

Susirinkimas baigtas kavute.

KLAIPĖDOS UOSTO MUGĖ CHICAGOJE

Lietuvių Jūrų Skautijos jūrų skaučių Juodkrantės, jūrų skautų Baltijos Jūros tuntai ir korp! Gintaras, talkindinkaujant Mažosios Lietuvos Dr.-jai ir Chicago Jūrų Šauliams, Klaipėdos Krašto atvadavimo metinei sukakčiai atžymėti, 1965 m. sausio mėn. 24 d., pirmą kartą Chicagoje, rengia Klaipėdos Uosto mugę.

Mugėje, be jūrų skaučių ir jūrų skautų pagamintų įvairių rankdarbių, mugės eksponatų, drožinių, audinių ir kt. veiks Korp! Gintaras aptarnaujama kavinė, Jūrų Skautijos Tėvų K-to laikoma valgykla, Mažosios Lietuvos D-jos spaudos kioskas, Jūrų Šaulių Skyrius, bus rodomos iš jūrų skautų ir jūrų šaulių veiklos filmos, veiks laimės ratas, per 30 sekundžių galima bus pasigaminti savo nuotrauką ir matysime daug įvairių bei įdomių mugės įvairenybių primenančių Klaipėdos Krašto ir uosto papročius ir ten vykusius metinius kermoščius. Mugėje žada apsilankyti ir Didžiosios Lietuvos "karabelininkai"...

Chicagoje veikiantieji Jūrų Skautijos padaliniai, jūrų šauliai ir Mažosios Lietuvos dr.-jos nariai jau dabar aktyviai ruošiasi, kad visi Klaipėdos Uosto Mugėje apsilankę būtų palinksminėti, pavalgydinti, galėtų iš arčiau susipažinti su lietuviškų jūrinių organizacijų veikla ir prisiminti, galėtų įsigyti daug įvairių ir vertingų mugės išdirbinių.

Beveik kas vakaras Baltijos Jūros tunto bukle, sktn. Gasnerienės patalpose, jaunieji ir vyresnieji jūrų skautukai su savo

Linksmų Kalėdų ir laimingų
Naujų Metų savo klientams linki

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH

Valdybos Pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.

Prezidentas

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus narius ir jų šeimas, švenčių proga, sveikina

A.L.T.S. Chicago
Skyriaus Valdyba

BROLIUS, GIMINĖS, DRAUGUS IR PAŽĖSTAMUS, ŠVENČIŲ PROGA, SVEIKINU

K. RAMONAS

GIMINĖS, DRAUGUS IR PAŽĖSTAMUS, ŠVENČIŲ PROGA, SVEIKINA

IRENA ir PETRAS
VĖBRAI

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujų Metų linki
FRANK'S T.V. & RADIO, INC.
3240 So. Halsted St. Tel. CA 5-7252
Chicago

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujų Metų linki
LIETUVIŠKA UŽEIGA
2638 W. 69 St. Chicago, Ill. 60629
EMILJA ir JONAS MOTEJŪNAI — savininkai

Linksmų Šv. Kalėdų švenčių
linkime visiems lietuviams
BRIGHTON BAKERY

JADVYGA ir FELIKSAS
MACKEVIČIAI
savininkai

2457 WEST 46 PLACE
CHICAGO, ILL. 60632
TELEF. Virginia 7-1250

Korp! NEO-LITHUANIA Vyriausioji Valdyba nuoširdžiai sveikina visus Korporacijos Padalinių Pirmininkus ir Valdybas, visus filisterius ir mecenatus ir visus korporantus pavergtoje Lietuvoje, Amerikoje ar kurioje nors kitoje pasaulio šalyje išblaškytus, su ŠV. KALĖDOMIS ir NAUJAIS 1965 METAIS ir linki dar didesnės ištvermės ir pasiryžimo visuose Jūsų darbuose. Tegu šūkis "Pro Patria" dar labiau mus suriša bendram tikslui.

Ta pačia proga taip pat nuoširdžiai sveikina Tautinio Akademiniio Sambūrio Valdybas ir narius, ir draugiškų Korporacijų Valdybas ir narius linkėdama kuo geriausios sėkmės visuomeninio darbo baruose.

Išskirtinai linkime geriausios sveikatos ir laimės Dirvos Redakcijai ir štabui, visiems Korp! rėmėjams ir gerbėjams, taip didžiai prisidedantiems prie Korp. klestėjimo ir bujojimo.

Vivat! Crescat! Floreat! Korp! NEO-LITHUANIA!

Vaclovas Mažeika, Rimas Staniūnas,
Stasys Virpša, Mečys Šimkus,
Ramonas Stakauskas.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ! "PALANGA" RESTAURANT

6918 So. Western Avenue
GR 6-9758

JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS,
savininkai

PROVIDENCE

SKAUTŲ VEIKLA

Laisvės Varpo D-vės draugininkas J. Starėnas dėl laiko stokos atsisakė toliau vadovauti Providence Laisvės V-po d-vei. Šiuo metu draugovei vadovauja skautas vytis Stasys Rastonis. Jam talkindinkauja skautas vytis Jonas Šipaila. Abu yra Providence kolegijos studentai.

Šešupės d-vei vis nenuilstamai vadovauja I. Paulauskienė. Vyresnės skautės sueigų metu turėjo namų ruošos kursų, kuriuos pravedė O. Šakalienė.

Abi d-vės šiuo metu ruošiasi Kalėdų Eglutės programai. Kalėdų Eglutės popietė Providence skautų tarpe liko tradicine ir kasmet rengiama.

Skautų tėvų komitetas išsirinęs ir vėl energingą pirmininką L. Kukanauzą, šiek tiek pakeitęs savo sąstatą ir toliau stengiasi sutelkti lėšų skautiškai veiklai. Lapkričio 28 d. suruošė tam tikslui vakarą su programa, kuri šiai kolonijai buvo ne visai kasdieniška. Neseniai atsikėlusį Providence su savo šeima poetė Aldona Baužinskaitė - Kairienė pasiskaitė savo ankstesnės ir dabartinės kūrybos eilėraščius. Juozas Starėnas gražiai padainavo keletą dainų. Stasys Rastonis paskambino Chopino kūriniais. Vakaro programą pravedė Jonas Šipaila.

Po programos kun. kleb. V. Martinkul buvo įteikta knyga kaip padėka už visokeriopą paramą ir globą. Taip pat buvo įteikti medaliai, skirti vyriausios skautų vadijos buvusiai tėvų komiteto pirmininkei M. Saulėnienėi ir dabartiniam pirmininkui L. Kukanauzai.

E.R.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS BENDROVĖS Valdyba ir Štabas sveikina Dirvos skaitytojus šių švenčių proga ir linki visiems linksmų šv. Kalėdų ir daug laimės, pasisekimo ir geros sveikatos Naujuosiuose Metuose!

JOHN J. KAZANAUSKAS
Director and Chairman

PETER KAZANAUSKAS
Director

JOSEPH W. KILIKEVICE
Director

PETER KRAUJALIS
Director

ANTHONY L. LAPINSKAS
Director

WALTER MISEVICH
Director

CASIMIR G. OKSAS
Director

STEPHANIE SIMONAITIS
Secretary to the Board

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

